

Szczepański, Władysław

Polskie Towarzystwo Farmaceutyczne w Olsztynie w latach 1955-1976

Komunikaty Mazursko-Warmińskie nr 2, 251-258

1977

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Władysław Szczepański

POLSKIE TOWARZYSTWO FARMACEUTYCZNE
W OLSZTYNIE
W LATACH 1955—1976

Na terenie województwa olsztyńskiego w granicach z czerwca 1950 roku (gdyż w lipcu 1950 roku włączono powiat działowski z województwa warszawskiego i powiat nowomiejski z województwa bydgoskiego)¹, spośród 50 aptek ocalało z pożogi wojennej tylko 8 (2 w Olsztynie, po 1 w Mrągowie, Biskupcu, Ornecie, Pasłęku, Reszlu i Wydminach; w dziewiętej w Górowie pozostały w lokalu tylko meble. Mgr Stanisław Brzeski, urządzający aptekę w tym mieście, zorganizował ją w innym miejscu). W czasie powołania do życia Okręgowej Izby Aptekarskiej w Olsztynie, tj. 25 sierpnia 1945 roku, działało już 8 aptek. W rok później było ich już 30². Także w roku 1945 powołano w Urzędzie Pełnomocnika Rządu inspektora farmaceutycznego. Pierwszym inspektorem został mgr Zdzisław Niemkiewicz. W marcu 1951 roku, po powołaniu go do służby wojskowej, funkcję tę objęła mgr Halina Bujnicka. W 8 lat później, w marcu 1959 roku, inspektorem została mgr Kamila Pietkiewicz, która pełni swe obowiązki do chwili obecnej³.

8 stycznia 1951 roku nastąpiło upaństwowienie aptek. Z ramienia władz państwowych przejęciem aptek na terenie województwa kierował mgr Geza Kroo. Wojewódzki Oddział Centrali Aptek Społecznych przejął wówczas 37 aptek. Po kilku miesiącach dyrektorem Oddziału w Olsztynie został Wiktor Dolny, uprzednio zajmujący stanowisko kierownika działu planowania w tej instytucji. 1 stycznia 1953 roku Oddział Centrali Aptek Społecznych przekształcono w Olsztyńskie Przedsiębiorstwo Aptek. 1 lipca 1956 roku nastąpiło połączenie Hurtowni Farmaceutycznej nr 17 „Cefarm” z Olsztyńskim Przedsiębiorstwem Aptek. Powstał Olsztyński Zarząd Aptek. Dyrektorem jego został 1 grudnia 1959 roku mgr Tadeusz Tomaszewski. Po przejściu jego na emeryturę 1 listopada 1969 roku przedsiębiorstwo przejęła mgr Michalina Podszewska. 6 lipca 1972 roku powołano na stanowisko dyrektora dr. Władysława Szczepańskiego⁴.

Po upaństwowieniu aptek i likwidacji Okręgowej Izby Aptekarskiej farmaceuci odczuwali potrzebę stworzenia organizacji, która jednoczyłaby ich i reprezentowała zawód wobec władz.

Na zebraniu kierowników aptek 22 maja 1955 roku wybrano pięciosobowy

1 A. Wakar, *Administracja publiczna*, Rocznik Olsztyński (dalej RO), t. 6, 1966, s. 34.

2 Z *Okręgowej Izby Aptekarskiej w Olsztynie*, *Farmacja Polska* (dalej FP), 1946, s. 395.

3 W. Szczepański, *Apteki Warmii i Mazur*, FP, 1974, ss. 636—690.

4 Ibidem.

komitet organizacyjny. Ukonstytuował się on 8 czerwca 1955 roku następująco: przewodniczący — mgr Stefan Malinowski, zastępca dyrektora Olsztyńskiego Przedsiębiorstwa Aptek; zastępca przewodniczącego — mgr Halina Bujnicka, inspektor farmaceutyczny Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej; sekretarz — promiowir farmacji Tadeusz Grzymiski, informator terenowy Olsztyńskiej Hurtowni Farmaceutycznej; członek — mgr Tadeusz Rozłucki z Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej.

Organizacyjne zebranie Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego zwołano 13 listopada 1955 roku⁵. Wybrano wówczas pierwszy zarząd w składzie: przewodniczący — mgr Stefan Malinowski, trzech zastępców przewodniczącego — mgr Halina Bujnicka, mgr Tadeusz Gołębiowski, kierownik apteki w Lidzbarku Warmińskim i mgr Kazimierz Mazanek, kierownik apteki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych; sekretarz — promiowir farmacji Tadeusz Grzymiski; skarbnik — mgr Helena Milewska, kierownik apteki nr 41 w Olsztynie; członkowie: mgr Justyn Dziewałtowski, kierownik apteki w Suszu i mgr Kazimierz Zimowski, kierownik apteki w Ostródzie; komisja rewizyjna: mgr Stanisław Brzeski, kierownik apteki w Wydminach, mgr Zdzisław Niemkiewicz, kierownik zaopatrzenia Apteki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i mgr Tadeusz Rozłucki. Na zastępcę sekretarza dokooptowano mgr Kamilę Pietkiewicz, kierownika fasoni Olsztyńskiego Przedsiębiorstwa Aptek.⁶

Polskie Towarzystwo Farmaceutyczne zajęło się głównie organizowaniem wykładów w celu pogłębiania i poszerzania wiadomości fachowych. Głównymi tematami referatów naukowych, wygłaszanych na posiedzeniach naukowych, były zagadnienia z dziedziny, farmakologii i farmacji stosowanej (Aneks nr 2).

Dzięki staraniom Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego rozpoczęto organizowanie na terenie całego kraju kursów podyplomowych dla farmaceutów. Na terenie województwa olsztyńskiego tego rodzaju kursy organizuje się od 1967 roku. Kierownikiem ich została doc. dr hab. Zofia Kalinowska. Uwieńczeniem akcji szkolenia podyplomowego było zarządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z 1973 roku, wprowadzające specjalizację dla farmaceutów. Po ukończeniu specjalnego szkolenia, na którym podawano najnowszą wiedzę z biofarmacji, farmakokinetyki i interakcji leków, tj. z dziedzin farmacji, które obecnie najszybciej się rozwijają, w końcu maja 1974 roku 32 farmaceutów z olsztyńskiego uzyskało drugi stopień specjalizacji z farmacji aptecznej. W końcu 1975 roku około 40% zatrudnionych w województwie olsztyńskim farmaceutów z wyższym wykształceniem miało drugi stopień specjalizacji.

W 1960 roku, gdy przewodniczącym Oddziału był mgr Kazimierz Mazanek, rozpoczęto wydawanie „Biuletynu Informacyjnego”. W akcji tej współdziałał Olsztyński Zarząd Aptek i Sekcja Farmaceutyczna przy Zarządzie Okręgu Związku Zawodowego Pracowników Służby Zdrowia. Biuletyny zawierały przede wszystkim streszczenia referatów, wygłoszonych na posiedzeniach naukowych Oddziału. Informowano w nich o wydarzeniach w trzech współ-

⁵ S. Flis, A. Skrobacki, *Służba Zdrowia*, RO, t. 6, 1966, s. 337.

⁶ W 6. rocznicę utworzenia Oddziału Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego w Olsztynie, Biuletyn Informacyjny Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego Oddział Olsztyn (dalej BI), nr 6, 1961, s. 9.

pracujących organizacjach, jak wybory, zmiany na kierowniczych stanowiskach, obchodzone rocznice itp. W 1960 roku wydano 2 numery, w 1961 — 5. W latach następnych, z powodu dużych trudności w uzyskaniu papieru jak i trudności z drukiem, ukazało się jedynie po jednym numerze w latach 1962, 1963, 1965, 1970 i 1971. W pozostałych latach niestety „Biuletyn” się nie ukazał. Obecnie czyni się próby wznowienia tego pożytecznego wydawnictwa⁷.

Po rezygnacji mgr. Mazanka z funkcji przewodniczącego, we wrześniu 1963 roku przewodniczącym wybrano mgr. Czesława Pospiszyła. 10 maja 1967 roku przewodniczącą Oddziału została doc. dr hab. Zofia Kalinowska (wkrótce uzyskała tytuł profesora) — zastępca dyrektora Instytutu Podstawowych Nauk Weterynaryjnych i członek Rady Naukowej Biologii Stosowanej w Akademii Rolniczo-Technicznej w Olsztynie. Od 1967 roku była kierownikiem naukowym Kursów Podyplomowych dla farmaceutów oraz ich wykładowcą. W dorobku naukowym posiada ponad 100 prac. Od swego przyjazdu do Olsztyna w 1964 roku interesowała się poczynaniami olsztyńskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego. Wygłosiła też wiele referatów na jego posiedzeniach naukowych. W okresie przygotowań do specjalizacji pomogła wielu członkom Towarzystwa w opracowaniu prac poglądowych i referatów, podając odpowiednią tematykę i materiały⁸.

W 1970 roku Polskie Towarzystwo Farmaceutyczne zorganizowało sympozjum z okazji 50-lecia plebiscytu na Warmii i Mazurach. Nawiązano wówczas do walki o polskość tych ziem farmaceutów — Polaków. Należeli do nich: Michał Becker, aptekarz z Wielbarka, który był wybitnym działaczem plebiscytowym na Mazurach; aptekarz Bolesław Wolski z Biskupca Pomorskiego, członek drugiego Warmińskiego Komitetu Plebiscytowego w Kwidzynie; mgr Halina Wolska-Jeske z Biskupca Pomorskiego — łączniczka w akcji plebiscytowej; aptekarz Stanisław Wolski z Lubawy, dowódca oddziałów strzeleckich „Sokoła”, przygotowujący zbrojne powstanie w okręgu lubawskim; Leonard Ośmiałowski, aptekarz z Barczewa — działacz plebiscytowy; mgr farmacji Piotr Pawłowski, pracował w aptece Michała Beckera w Wielbarku — za udział w akcji plebiscytowej był aresztowany przez gestapo i więziony w obozie koncentracyjnym w Mauthausen-Gusen. Jak z powyższego wynika, tradycje polskiej farmacji na Warmii i Mazurach sięgają czasów plebiscytu, a nawet wcześniejszych.⁹

W 1973 roku zorganizowano Sympozjum Kopernikowskie w Olsztynie. Wzięli w nim udział członkowie Oddziału Warszawskiego Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego. Obrady odbywały się w Sali Kromerowskiej na zamku olsztyńskim.

Członkowie Oddziału Olsztyńskiego Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego brali również czynny udział w Kopernikowskim Sympozjum Lekarzy w Olsztynie i Fromborku, które odbyło się 8—9 września 1973 roku¹⁰.

W maju 1973 roku przewodniczącym Oddziału został dr Władysław

7 BI — 12 numerów.

8 *Dwa Jubileusze 40-lecia pracy naukowej*, FP, 1971, ss. 922—923.

9 Z. Stopa, *Z Olsztyńskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego*, BI, nr 12, 1971, ss. 8—9.

10 *Sprawozdanie z Kopernikowskiego Sympozjum Lekarzy w Olsztynie i Fromborku w dniach 8—9 IX 1973 r.*, Archiwum Historii Medycyny, 1974, ss. 113—117.

Szczepeński. W tym czasie specjalizacja farmaceutów weszła w stadium realizacji. Ożywiła się akcja odczytowa. Wzrosła frekwencja na posiedzeniach naukowych do około 50 osób. Wzrosła również liczba członków do 234. Usprawniono także zbieranie składek.

Również w maju 1973 roku powołano do życia Sekcję Aptek Szpitalnych. Jej przewodniczącą została Apolonia Włocko, a następnie Zofia Stopa. Głównym zadaniem sekcji jest opracowanie ulepszonych sposobów przyrządzania płynów infuzyjnych, opracowanie normatywu wyposażenia aptek szpitalnych, jak również ich obsady itp.

W listopadzie 1973 roku zorganizowano Sekcję Ekonomiki pod kierownictwem Jerzego Małeckiego, zastępcy dyrektora Olsztyńskiego Zarządu Aptek. Sekcja zajmuje się opracowaniem organizacji pracy w aptece, opracowaniem normatywów towarowych dla aptek, norm zatrudnienia itp.

W roku 1974 powstała trzecia sekcja, a mianowicie Sekcja Historii Farmacji. Jej kierownictwo objęła Zofia Stopa, a w 1976 kierownictwo przejął Władysław Szczepeński. Członkowie sekcji rozpoczęli opracowywanie historii aptek i Towarzystwa Farmaceutycznego na terenie województwa olsztyńskiego. Przy współudziale Olsztyńskiego Zarządu Aptek, a później Przedsiębiorstwa Zaopatrzenia Farmaceutycznego „Cefarm” w Olsztynie rozpoczęto organizowanie zaczątków izby pamiątek farmaceutycznych w Olsztynie w aptece przy ul. Pana Tadeusza nr 6. Nawiązano także ścisłą współpracę z Towarzystwem Historii Medycyny w Olsztynie.

Na skutek przeprowadzonych zmian administracyjnych w państwie 1 stycznia 1976 roku nastąpiło przekształcenie Olsztyńskiego Zarządu Aptek w Przedsiębiorstwo Zaopatrzenia Farmaceutycznego „Cefarm” w Olsztynie. Nowe przedsiębiorstwo objęło swym zasięgiem województwa: olsztyńskie, ciecha-

Działalność Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego Oddział Olsztyn

Rok	Liczba		Składki członkowskie	Rok	Liczba		Składki członkowskie
	członków	wyłoszonych referatów			członków	wyłoszonych referatów	
1955	90	2	.	1966	101	3	5 945
1956	100	8	2 028	1967	105	3	4 150
1957	75	3	994	1968	101	5	6 585
1958	.	2	1 639	1969	105	8	4 640
1959	55	2	2 110	1970	108	7	7 475
1960	.	6	.	1971	109	4	7 127
1961	.	7	5 523	1972	120	6	5 262
1962	88	4	3 372	1973	232	10	16 013
1963	103	2	5 275	1974	264	31	28 550
1964	123	4	4 825	1975	260	12	24 570
1965	98	3	6 745	1976	292	12	34 295
				Razem		144	×

Źródło: Akta, sprawozdania i książki protokołów Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego, Oddział Olsztyn (Archiwum Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego, Oddział Olsztyn).

nowskie i ostrołęckie. Również Oddział Olsztyński Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego objął swym działaniem wymienione wyżej województwa. Nastąpił wzrost liczby członków. W początkach 1976 roku powołano koła Towarzystwa w Ciechanowie i Ostrołęce, obejmujące odpowiednio województwa ciechanowskie i ostrołęckie.

W grudniu 1976 roku zakupiono projektor filmowy, mający służyć do wyświetlania filmów na posiedzeniach naukowych.

W okresie swego istnienia Oddział Olsztyński Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego nie dysponował własnym lokalem. Posiedzenia naukowe odbywały się zazwyczaj w sali używanej przez Olsztyński Zarząd Aptek przy Placu Bema 5. Mimo ciężkich warunków pracy na skutek rozproszenia członków na terenie uprzednio jednego województwa, a obecnie trzech, braku wyższej uczelni farmaceutycznej na miejscu, w okresie od 1955 roku do końca 1976 roku wygłoszono 144 referatów. Jak wspomniano, 40% farmaceutów uzyskało w końcu 1975 roku drugi stopień specjalizacji z farmacji aptecznej. Wynika z tego, że Olsztyński Oddział, w miarę swoich sił, pomyślnie wypełnia swe zadania statutowe¹¹ — podnoszenia poziomu naukowego i fachowego farmaceutów oraz propagowania wśród nich najnowszych zdobyczy naukowych.

ANEKS nr 1

Zarządy Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego Oddział Olsztyn

13 XI 1955 * przewodn. mgr Stefan Malinowski; wiceprzewodn. mgr Halina Bujnicka, mgr Tadeusz Gołębiowski, mgr Kazimierz Mazanek; sekretarz prow. farm. Tadeusz Grzymiski; skarbnik mgr Helena Milewska; z-ca skarbnika mgr Barbara Wiśniewska; członkowie: mgr Justyn Dziewałtowski, mgr Kazimierz Zimowski; komisja rewizyjna: mgr Stanisław Brzeski, mgr Zdzisław Niemkiewicz, mgr Tadeusz Rozlućki.

16 XII 1956: przewodn. mgr Zdzisław Niemkiewicz; wiceprzewodn. mgr Henryk Witkowski; sekretarz mgr Barbara Wiśniewska; skarbnik mgr Helena Milewska; członkowie: mgr Halina Bujnicka, prow. farm. Tadeusz Grzymiski.

16 II 1958: przewodn. mgr Tadeusz Tomaszewski; wiceprzewodn. mgr Zdzisław Niemkiewicz; sekretarz mgr Barbara Wiśniewska; skarbnik mgr Helena Milewska.

12 VI 1960: przewodn. mgr Kazimierz Mazanek; wiceprzewodn. mgr Tadeusz Tomaszewski; sekretarz mgr Bogumiła Zaremba; skarbnik mgr Helena Milewska; członkowie: mgr Barbara Cudna, mgr Leon Dobkowski, mgr Tadeusz Gołębiowski; komisja rewizyjna: prow. farm. Tadeusz Grzymiski, mgr Kamila Pietkiewicz, mgr Czesław Pospiszyl.

18 V 1962: przewodn. mgr Kazimierz Mazanek, od 3 IX 1963 mgr Czesław Pospiszyl; wiceprzewodn. mgr Tadeusz Tomaszewski; sekretarz mgr Barbara Cudna; zastępca sekretarza do 3 IX 1963 mgr Czesław Pospiszyl; skarbnik mgr Regina Dziewałtowska; z-ca skarbnika mgr Helena Milewska; członkowie: mgr Leon Dobkowski — przewodniczący komitetu redakcyjnego Biuletynu Informacyjnego; komisja rewizyjna: mgr Tadeusz Gołębiowski, mgr Kamila Pietkiewicz, mgr Krystyna Puźniakowska.

29 V 1964: przewodn. mgr Czesław Pospiszyl; wiceprzewodn. mgr Tadeusz Tomaszewski; sekretarz mgr Barbara Cudna; skarbnik mgr Regina Dziewałtowska; członkowie: mgr Tadeusz Gołębiowski, mgr Kazimierz Mazanek; komisja rewizyjna: mgr Leon Dobkowski, mgr Jan Miltko, mgr Marian Zolnierowicz; komitet redakcyjny „Biuletynu Informacyjnego”: mgr mgr Maria Anielska, Wanda Milewska, Kamila Pietkiewicz, Krystyna Puźniakowska, Krystyna Szybanow.

10 V 1967: przewodn. doc. dr hab. Zofia Kalinowska; wiceprzewodn. mgr Czesław Pospiszyl; sekretarz mgr Barbara Cudna; skarbnik mgr Regina Dziewałtowska; członkowie: mgr Tadeusz Tomaszewski, mgr Leon Dobkowski, mgr Kamila Pietkiewicz; komisja rewizyjna: mgr Jan Miltko,

¹¹ Statut Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego, Rozdz. II § 8, p. 1, 2.

* Data zebrania walnego.

mgr Maria Anielska, mgr Tadeusz Gołębiowski; komitet redakcyjny „Biuletynu Informacyjnego”: mgr Jan Miltko, mgr mgr Zofia Stopa, mgr Alicja Szepelska.

10 V 1970: przewodn. doc. dr hab. Zofia Kalinowska; wiceprzewod. mgr Czesław Pospiszył; sekretarz mgr Danuta Baltroczyk; zastępca sekretarza mgr Barbara Cudna; skarbnik mgr Anielska-Kolpa; zastępca skarbnika mgr Regina Dziewałtowska; członkowie: mgr mgr Leon Dobkowski, Helena Milewska, Kamila Pietkiewicz, Michalina Podeszewska; komisja rewizyjna: mgr Tadeusz Gołębiowski, mgr Janina Debicka, mgr Apolonia Włocko.

10 V 1973: przewodn. dr Władysław Szczepeński; wiceprzewodn.: pplk mgr Zenon Blazucki, mgr Tadeusz Gołębiowski; sekretarz mgr Wanda Bortkiewicz; z-ca sekretarza mgr Danuta Baltroczyk; skarbnik mgr Maria Anielska-Kolpa; z-ca skarbnika mgr Apolonia Włocko; członkowie: prof. dr hab. Zofia Kalinowska, mgr Leon Dobkowski, mgr Kamila Pietkiewicz, mgr Czesław Pospiszył; komisja rewizyjna: mgr Helena Markowska, mgr Anna Adamowicz, mgr Tadeusz Mielniczuk; Sekcja Aptek Szpitalnych: mgr Apolonia Włocko — przewodn., mgr Maria Anielska-Kolpa, mgr Jan Miltko; Sekcja Ekonomiki: mgr Jerzy Malecki — przewodn., mgr Teresa Benedyktowicz, mgr Czesław Pospiszył; Sekcja Historii Farmacji: mgr Zofia Stopa — przewodn., mgr Wanda Kozłowska, dr Władysław Szczepeński.

29 VI 1976: przewodn. dr Władysław Szczepeński; wiceprzewodn.: mgr Tadeusz Gołębiowski, mgr Jerzy Malecki; sekretarz mgr Elżbieta Michalska; z-ca sekretarza mgr Danuta Baltroczyk; skarbnik mgr Maria Anielska-Kolpa; członkowie: mgr Czesław Pospiszył, prof. dr hab. Zofia Kalinowska; komisja rewizyjna: mgr Helena Markowska, mgr Tadeusz Mielniczuk, mgr Regina Dziewałtowska; Sekcja Aptek Szpitalnych: mgr Zofia Stopa — przewodn., mgr Kamila Pietkiewicz, mgr Maria Dubaniewicz; Sekcja Ekonomiki: mgr Jerzy Malecki — przewodn., mgr Marian Suskiewicz, mgr Teresa Benedyktowicz; Sekcja Historii Farmacji: dr Władysław Szczepeński — przewodn., mgr Kazimierz Mazanek, mgr Wanda Kozłowska.

ANEKS nr 2

Wykaz referatów wygłoszonych na posiedzeniach Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego Oddział Olsztyń

Rok 1955: 13 XI, dr A. Fiebig, *Preparaty galenowe i recepturowe w „Farmakopei Polskiej III”*; 18 XII, mgr H. Kleinberger, *Chemia streptomycyn i jej produkcja*.

Rok 1956: 29 I, mgr Z. Niemkiewicz, *Budowa chemiczna wszechświata*; 18 II, mgr H. Witkowski, *Polarografia — nowa metoda analityczna*; 22 III, prof. dr hab. H. Ellert, *Mniej znane leki stosowane w lecznictwie*; 29 VI, mgr chemii Z. Podeszewski, *Izotopy promieniotwórcze na usługach lecznictwa*; 27 V, prow. farm. T. Grzymiski, *Sprawozdanie ze Zjazdu Farmaceutów Praktyków na temat organizacji studiów farmaceutycznych*; 7 X, prof. dr hab. A. Fiebig, *Charakterystyka porównawcza „Farmakopei Polskiej” i Radzieckiej, Metody ampułkowania i sterylizacji*; 18 XI, dr S. Gill, *Surocice roślinne wprowadzone do „Farmakopei Polskiej III”, Leki nasercowe*.

Rok 1957: 10 II, prof. dr hab. H. Ellert, *Preparaty białkowe stosowane w lecznictwie*; 28 IV, mgr H. Witkowski, *Zatrucia pokarmowe na terenie województwa olsztyńskiego*; 29 IX, mgr R. Dziewałtowska, *Przyrządzenie maści i płynów ocznych z antybiotykami*.

Rok 1958: 9 III, prof. dr hab. H. Ellert, *Nowe osiągnięcia na polu terapii sulfamidowej*; 27 VII, prof. dr hab. A. Danysz, *Nowe leki*.

Rok 1959: mgr M. Żolnierowicz, *Sprawozdanie z miesięcznego kursu dla magistrów farmacji w Warszawie w 1958 roku*; mgr T. Gołębiowski, *Sprawozdanie z IV Naukowego Zjazdu Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego w Gdańsku*.

Rok 1960: 12 VI, mgr K. Mazanek, *Niektóre leki syntetyczne z grupy tranquizatorów*; mgr K. Pietkiewicz, *O nowych lekach wprowadzonych do „Urzędowego Spisu Leków” w I kwartale 1960 roku*; 16 IX, mgr M. Żolnierowicz, *Leki pochodne 5-nitrofurazonu*; 21 X, mgr C. Pospiszył, *Nowsze leki diuretyczne*; 27 XI, dr T. Cieślowski, *Wrażenia z XX Kongresu Towarzystwa Farmaceutycznych w Kopenhadze*; 16 XII, prof. dr hab. H. Ellert, *Postępy w badaniach nad polipeptydami*.

Rok 1961: 27 I, mgr T. Tomaszewski, *Wrażenia z pobytu w Jugosławii*; 24 II, mgr T. Gołębiowski, *Leki współczesne stosowane w chorobie nadciśnieniowej*; 28 III, mgr B. Cudna, *Leki hipoglikemiczne*; 23 IV, mgr B. Zaremba, *Preparatyka leku jałowego*; 25 V, mgr W. Kozłowska, *Chemioterapia gruźlicy*; 5 X, mgr T. Rożucki, *Oporność drobnoustrojów na antybiotyki*; 15 XII, mgr K. Mazanek, *Niektóre problemy bada: nad antywitaminami*.

Rok 1962: 2 II, mgr chemii Z. Podeszewski, *Współczesne poglądy na żywność i odżywianie*

człowieka; 4 IV, mgr Z. Wojsa, *Drogi rozwoju przemysłu zielarskiego*; 18 V, doc. dr S. Büchner, *Nowe osiągnięcia w dziedzinie badań roślinnych surowców nasercowych*; 5 XII, dr F. Kaczmarek, *Aktualny stan badań nad sporyszem*.

Rok 1963: 17 X, dr I. Krzymowska, *Choroby z przystosowania*; 11 XII, dr Z. Podeszewski, *Konserwowanie żywności przy użyciu chłodu*.

Rok 1964: 15 I, prof. dr hab. A. Jus, *Postępy współczesnej psychofarmakologii*; 30 IV, prof. dr hab. H. Ellert, *Inhibitory monoaminooksydazy stosowane w lecznictwie*; 29 V, doc. dr hab. W. Roeske, *Dzieje farmacji w sztukach plastycznych*; 14 XII, mgr M. Stopa, *Drobnoustroje w codziennej praktyce aptecznej*.

Rok 1965: 25 II, mgr J. Miltko, *Choroba popromienna*; 25 X, mgr Z. Stopa, *Farmaceuci w walce o polskość Warmii i Mazur*; 16 XII, dr H. Witkowski, *Problemy toksyczności pestycydów*.

Rok 1966: 5 V, mgr B. Wituszyńska, *Grzyby jako przyczyna zatruc pokarmowych*; 23 IX, dr M. Nabrzyski, *Perspektywy wyżywienia ludności*; 10 XI, dr E. Wawrzyniak, *Problemy biochemiczne współczesnej apteki*.

Rok 1967: mgr L. Rozlučka, *Antymetabolity*; 25 VI, doc. dr hab. Z. Kalinowska, *Wolotwórcze działanie niektórych związków roślinnych*; 9 XII, dr A. Reder, *Rola i zadania kierowników aptek szpitalnych*.

Rok 1968: 14 II, mgr H. Milewska, *Wrażenia z podróży służbowej do Bulgarii*, 18 III, dr T. Cieślowski, *Przemysł zielarski w Polsce i jego perspektywy rozwoju*; 3 IV, mgr L. Rozlučka, *Niezgodności recepturowe*; 16 X, doc. dr hab. Z. Kalinowska, *Pestycydy, ich chemizm, działanie i toksyczność*; 27 XI, doc. dr hab. J. Sikora, *Marksizm, a rewizjonizm*.

Rok 1969: 12 III, lek. med. W. Dzikowski, *Resuscytacja i reanimacja*; doc. dr hab. Z. Kalinowska, *Leki stosowane w reanimacji*; 3 IV, mgr C. Pospiszyl, mgr J. Miltko, *Nowe leki wprowadzone do urzędowego spisu leków w 1968 r.*; 23 IV, mgr B. Cudna, *Wrażenia z podróży służbowej do Czechostowacji*; 24 IX, lek. med. W. Dzikowski, *Mechanizm czynności serca i arytmia*; doc. dr hab. Z. Kalinowska, *Leki przeciw arytmii*; 4 X, doc. dr hab. Z. Kalinowska, *Pestycydy i ich toksyczność*; 12 XII, prof. dr hab. K. Kalinowski, *Zastosowanie prądów wysokiej częstotliwości do oznaczania leków*.

Rok 1970: 21 II, dr T. Grygier, *Rozwój stosunków polityczno-administracyjnych w województwie olsztyńskim*; doc. dr hab. Z. Kalinowska, *Leki przeciwkaszłowe*; 5 V, doc. dr hab. Z. Kalinowska, *Nowsze dane o antybiotykach i ich ubocznym działaniu*; 22 V, mgr Z. Stopa, *Działalność farmaceutów w okresie plebiscytu na Warmii i Mazurach*; 18 VI, mgr W. Kuchciński, *Praktyczne aspekty przechowywania leków*; 12 XII, dr Rewerski, *Uboczne działanie antybiotyków*; doc. dr hab. Z. Kalinowska, *Antybiotyki przeciwmotworowe*.

Rok 1971: 13 III, mgr Z. Stopa, *Medycyna i farmacja w Polsce w dobie Odrodzenia*; mgr H. Markowska, *Leki produkcji węgierskiej*; 29 V, doc. dr hab. Z. Kalinowska, *Wybrane leki stosowane w leczeniu niektórych zatruc*; 16 X, mgr J. Majewska, *Sprawy związane z organizacją i wprowadzeniem aseptycznego przyrządzenia leków do oczu*.

Rok 1972: 25 II, dr Z. Lisowski, *Płyny alkalinizujące produkowane w aptekach zakładów leczniczych*; mgr J. Dropa, *Sporządzanie jałowych roztworów ocznych w warunkach stacjonarnych*; 11 IV, doc. dr hab. K. Wiśniewski, *Udział kinin w funkcjach układu nerwowego*; 7 XI, mgr A. Zaniewska, *Osiągnięcia „Polfy” w zakresie farmakoterapii*; mgr K. Gasiorowska, *„Herbapol” i jego osiągnięcia*; 13 XII, prof. dr hab. S. Krauze, *Substancje obce w żywności*.

Rok 1973: 17 III, dr J. Majewska, *Niektóre aspekty zarządzania apteką*; 10 V, mgr M. Sołowicz, *Leki węgierskie*; 2 VI, mgr M. Stopa, *Z dziełw aptek na szlaku Mikołaja Kopernika*; prof. dr hab. Z. Kalinowska, *Leki używane przez M. Kopernika jako lekarza*; 8–9 IX, *Symposium Kopernikowskie Lekarzy w Olsztynie i Fromborku*; mgr Z. Stopowa, *Z dziełw związków polsko-pruskich na polu farmacji*; prof. dr hab. Z. Kalinowska, *Interpretacja recepty M. Kopernika w świetle astrologii*; mgr M. Stopa, *Jadokus Wiltich 1501–1552*; 26 IX, prof. dr hab. Z. Kalinowska, *Poglądy astrologiczne na lek w XV wieku*; 10 XI, mgr H. Szymańska, *Leki radzieckie*; 18 XII, mgr E. Frączak, *Procesy wyjaławiania i dezynfekcji*.

Rok 1974: 16 I, mgr L. Rozlučka, *Technika postępowania aseptycznego*; 20 II, mgr J. Malecki, *Docelowy model apteki typ „B”*; mgr M. Skrobalak, *Organizacja, wyposażenie i działanie stołu kontrolnego*; 6 III, mgr D. Lisiecka, *Barwniki stosowane w lecznictwie*, mgr M. Krzeski, *Leki stosowane w padaczkę*; mgr I. Niczyporowicz, *Bezpieczeństwo pracy w aptece*; 17 IV, mgr J. Płodowska, *Zatrucia pokarmowe*; mgr H. Górska, *Leki wzmacniające działanie mięśnia sercowego i działające jako β -blokerzy*; mgr Z. Grzechnicki, *Przysadka mózgowa z uwzględnieniem ACTH*; mgr K. Drożdźiel, *Norkomania i lekomania*; 16 V, mgr B. Karp, *Doustne środki antykoncepcyjne*; mgr J. Stasiewicz, *Najnowsze środki dezynfekcyjne*; mgr L. Pruszkowska, *Leki przeciw rzęskotowicy*; 12 VI, mgr R. Gierszewska, *Leki przeciw parkinsonizmowi*; mgr K. Hryniewicz, *Płacebo i jego znaczenie*

kliniczne; mgr I. Cicha, *Leki przeciw astmie*; mgr Z. Węgrzycki, *Nowoczesne leczenie cukrzycy*; mgr K. Puźniakowska, *Leki geriatryczne*; 21 XI, mgr Z. Szynek, *Premedykacja chirurgiczna*; Sekcja Ekonomiczna: 7 III, mgr E. Michalska, *Przechowywanie środków farmaceutycznych i artykułów sanitarnych*; mgr H. Pocięcha, *Przyszłościowo pomyślany magazyn na środki farmaceutyczne i jego funkcjonalność w aspekcie potrzeb regionalnego zarządu aptek*; mgr M. Kosowska, *Analiza systemu kontroli jakości leku w sferze obrotu*; mgr R. Rams, *Leki stosowane w chorobie Parkinsona*; 29 IV, mgr Wanda Bortkiewicz, *Docelowy model apteki wiejskiej W-2*; Sekcja Aptek Szpitalnych: 12 III, mgr Z. Benedict, *Niezgodności recepturowe*; mgr L. Dobkowski, *Środki dopingujące w sporcie*; mgr T. Balundo, *Uboczne działanie antybiotyków*; mgr D. Baltroczyk, *Leki stosowane w lecznictwie psychiatrycznym*; mgr M. Grefkiewicz, *Leki z grupy tymoleptyków*; mgr A. Włocko, *Zastosowanie nowoczesnych środków dezynfekujących*; Sekcja Historii Farmacji: 12 IV, dr W. Szczepański, *XXX-lete farmacji na Warmii i Mazurach*.

Rok 1975: 15 I, mgr T. Proniewicz, *Leki przeciwgruźlicze*; mgr M. Dubaniewicz, *Leki cytotatyczne*; 12 II, mgr A. Czarniawy, *Problem narkomanii wśród młodzieży na terenie województwa olsztyńskiego w ostatnich latach*; mgr C. Dobek, *Stan sanitarny zakładów żywienia zbiorowego i żywienia dzieci i młodzieży*; 24 IV, mgr Z. Stopa, *Lecznictwo w Prusach przedkrzyżackich*; 7 V, mgr M. Sołowicz, *Nowe leki węglerskie*; 11 VI, mgr H. Ostrowski, *Leki stosowane w cukrzycy*; 24 IX, mgr M. Żolnierowicz, *Haszysz i inne preparaty halucynogenne z Cannabis*; mgr C. Pospiszył, *Mescalina jako środek halucynogenny*; 10 XII, mgr M. Dubaniewicz, *Leki aerozolowe*; Sekcja Aptek Szpitalnych: 17 V, mgr mgr K. Pietkiewicz, M. Anielska, A. Włocko, *Sprawozdanie z II Konferencji Farmacji Klinicznej w Krakowie*; Sekcja Historii Farmacji: 17 III, mgr Z. Stopa, *Z dziejów aptek królewieckich do XVIII wieku*.

Rok 1976: 14 I, mgr A. Włocko, *Prostaglandyny*; 24 III, mgr W. Błaszczuk, *Rzęsistkowica*; 10 IV, prof. dr hab. A. Szarmach, *Canesten w ginekologii i dermatologii*; 21 IV, dr J. Mazurkiewicz, *Nowe leki firmy Ciba-Geigy*; 12 X, prof. dr hab. J. Lutomski, *Problemy otrzymywania nowych leków roślinnych*; 27 X, dr W. Szczepański, *Ewolucja form farmaceutycznych w czterech „Farmakopeach Polskich”*; 24 XI, mgr H. Szymańska, *Leki radzieckie importowane do Polski*; 15 XII, prof. dr hab. Z. Kalinowska, *Znaczenie kliniczne interakcji leków*; Sekcja Aptek Szpitalnych: 5 X, prof. dr hab. A. Darfysz, *Mechanizmy interakcji leków i ich znaczenie kliniczne*; Sekcja Historii Farmacji: 29 VI, dr W. Szczepański, *Sprawozdanie z II Sympozjum Farmaceutycznego Niemieckiej Republiki Demokratycznej w Karl- Markstadt 12—14 maja 1976 roku*; 29 IX, dr W. Szczepański, *Wydział Farmaceutyczny na Tajnych Kursach Akademickich w Częstochowie*; Koło w Ostrółęce: 10 XII, doc. dr hab. J. Kubalski, *Politpragmazja i lekomania*.